

Familie Van Butsele

Eerste gevonden vermelding in Nukerke in 1812 P.J. Van Butsele

1821 Frédéric Van Butsele sekretaris (1794-1853)

In 1836 werden in ons land de eerste provinciale verkiezingen gehouden. In het kieskanton Oudenaarde werd Van Butsele liberale gedeputeerde met de steun van de katholieken.

Op 4 juli 1845 werd Van Butsele, brouwer, nogmaals burgemeester van Nukerke.

1824 L. Van Butsele deurwaerder

1830 Frédéric Van Butsele assessor

1833 Frédéric Van Butsele burgemeester

1845 Frédéric Van Butsele, brouwer, burgemeester op 4 juli

1869 Gustave Van Butsele burgemeester

Gustave Van Butsele

Gustave , Frédéric Van Butsele werd in Gent geboren op dinsdag 2 februari 1823. Hij studeerde aan het “Athénée de Gand” en zat in 1840 in de klas “élèves humanistes”. Zijn officiële verblijfplaats was Gent maar tijdens zijn actief leven had hij met zijn gezin een tweede verblijf in Nukerke. Daar werd hij burgemeester. Hij verliet Nukerke op 6 april 1879 om naar Oudenaarde te gaan wonen waar hij aangesteld was als arrondissementscommissaris

Op 25 juli 1885 kwam hij weer in Nukerke wonen. (we zoeken nog uit wáár hij woonde). Op 30 juni 1904 verhuisde Van Butsele samen met zijn vrouw en dochter Gusta naar Namèche , in de maasvallei tussen Namen en Hoei. Hij stierf er op 3 maart 1909.

Gustave van Butsele moet een zeer actief persoon geweest zijn gezien de vele beroepen die hem werden toegeschreven in documenten en kronieken. Hij was gekend als burgemeester van Nukerke, advocaat, “deurwaerder”, brouwer, verkoper van granen en bier, grondeigenaar, azijnlegger, (zijn naam kwam voor in de lijst van de Vinaigriers), hij had een fabriek van draineerbuizen ... en werd arrondissementscommissaris in Oudenaarde.

Tussen al zijn bedrijvigheden door nam hij de tijd om zich op literair gebied te ontplooiën.

Gustave Van Butsele was in contact met de schrijfster Virginie Loveling en correspondeerde met haar in verband met haar literaire werken.

Zoals blijkt uit volgende briefwisseling:

Nukerke 29 Mai 1890 Aan Virginie Loveling Mejuffer Gent

Nukerke prés Audenarde 19 Décembre 1888, betreft lezing van haar boek Sophie. Ondertekend als Commissaire d'Arrondissement en disponibilité.

Nukerke 19 Janv. 1890 Chère Mademoiselle .. over de roman Sophie.

Nukerke 3 fevr 1890. Betreft de leesproef van de roman.

Nukerke 26 febr. 1890. Over de proefdruk van het boek.

Nukerke 11 Avril 1890 . Terug sturen van de laatste proef.

Nukerke 29 Avril 1890. Proefschrift wordt naar Nevele verstuurd.

Nukerke 6 Mai 1890. Correcties worden doorgestuurd. Gustave schrijft dat hij in volle verkiezingstijd zit en dat hij Mr Demalandre naar de Kamers wil sturen. Hij zelf wil naar de Provincie.

Nukerke 20 Mai 1890. De brief gaat over het contract voor de druk van het boek Sophie.

Nukerke 29 Mai 1890. Van Butsele schrijft dat de eerste blz. gedrukt zijn. Bij nazien was alle correspondentie, die van Van Butsele uitging, in het Frans.

Ter aanvulling: Virginie Loveling (1836-1923) schreef gedichten, novellen en realistische romans. Zo gaat het boek Sophie over de schoolstrijd op het platteland.

In 1879 verhuisde Virginie Loveling naar Gent.

Tijdens de harde schoolstrijd in de jaren 1880 werden de dorpsonderwijzers van de gemeentescholen aangeschreven om zich onmiddellijk aan te sluiten bij de Liberale Vereniging van hun arrondissement. In dit verband volgt hierna de tekst letterlijk weergegeven uit het werk " De schoolstrijd in België" door Pieter Verhaegen (Gent 1906).

Daarin wordt G. Van Butsele als volgt beschreven:

"Polititiekers van beneden staak "verzochten"hen lid te worden van de plaatselijke vereeniging te worden. men zag zelfs hogere ambtenaren de officiële meesters tegen dank bij de vrijmeetselarij inlijven. Namelijk de veelvuldige aansluitingen van officiële onderwijzers bij de vrijmeetselarij was een der kenmerken van het heersend stelsel. In de Kamerzitting van 19 Februari 1884, stipte M. Woeste het geval aan van een arrondissementskommissaris, aanwerver der Logie , die de onderwijzers openlijk uitnoodigde zich bij de vrijmeetselarij in te lijven., wilden zij niet als onwaardigen ten prooi staan aan de liberale wraakgierigheid. Eene dier uitnoodigingen kwam op hare bestemming niet, wijl de verzender ze bij vergissing aan een katholieken onderwijzer gestuurd had. Dit stuk werd in de kamer voorgelezen door M. Woeste, onder de woedende onderbrekingen der linkerzijde. Ziehier dat meesterstukje van overredende welsprekendheid. "

" Arrondissementskommissariaat van Oudenaarde. - Kabinet.

"Waarde Heer",

*"Indien gij volhardt in het besluit dat gij mij eerstijds hebt uitgedrukt en hetwelk **vrienden** mij onlangs herinnerd hebben, gelief het hier ingesloten stuk te onderteekenen en mij terug te sturen.*

Zoo niet, stuur het mij terug gelijk het is."

"30 Januari 1884. Uw verkleefde G. VAN BUTSELE"

Hierna volgt het in te vullen formulier.

Er zijn noch uitzonderingen noch begunstigen meer, zooals men u heeft moeten zeggen."

't Volgende stuk was bij den brief van de kommissaris gevoegd:

"De ondergeteekende ..... , geboren te ....., den ....., tegenwoordig wonende te ....., nr....., verzoekt, uit vollen en vrijen wil, ingewijd te worden in de geheimenissen der vrijmetselarij.

"Hij is bereid de proeven te onderstaan waaraan men hem zal willen onderwerpen en verbindt zich, zoo zijne vraag aanvaard wordt, trouw de verplichtingen te vervullen aan de leden der vrijmetselarij opgelegd.

"Hij bevestigt, vóór dezen nooit zijne aanvaarding in de vrijmetselaarslogie aangevraagd te hebben.

"Ten bewijze waarvan hij geteekend heeft.

"De kandidaat is verwittigd dat, zoo hij verworpen wordt als onwaardig tot de vrijmetselaarsvereniging te behoren, zijn naam onmiddellijk aan al de leden van het genootschap zal medegedeeld worden."

Landschapsschilderes GUSTA VAN BUTSELE

Gusta Van Butsele is in Gent geboren. Uit de literatuur vernemen wij dat ze haar jeugd heeft doorgebracht in het mooie landelijke Nukerke en genoten heeft van de volle natuur in al haar kleurrijke schakeringen. Van kinds af tekende ze veel en in haar latere jeugd jaren volgde ze tekenlessen en leerde ze de techniek van de schilderkunst.

Graaf Maurin Nahuys schreef hoe hij "Mejufvrouw Gusta van Butsele", landschapsschilderes, ontmoette in Waulsort , een dorpje aan de Maas. Toen zat ze op haar veldstoeltje te schilderen. Haar werk maakte een grote indruk op de graaf. Hij spreekt van een "groote juistheid van tekening, goede perspectief, kracht, en daarbij eene flinke en breede behandeling..."

Haar werken bestaan uit schetsen, studiën en schilderijen in olieverf of soms een aquarel zoals het werk "Boschgezicht". Verder wordt zij beschreven als een rijk begaafde dame met talent. Hij eindigt zijn verslag met: "Het is de welbekende landschapsschilderes, Mejufvrouw van Butsele uit Nukerke bij Audenerde."

Haar werken hadden een zodanige grote bijval dat zelfs Koning Leopold II vroeg om hem haar werken voor te stellen.

Enkele werken: De Maas te Alder-Eyck, Bosschweg, Mijn kerktoren, Een weg ...

Gusta Van Butsele stelde meermaals tentoon in Gent o.a. tijdens een Kersttentoonstelling in de CAL van 25 dec. Tot 5 januari 1881. Ze behoorde zogezegd tot een groep van 4 landschapsschilderessen "Les jeunes filles".

De schilderes was rond 1890-1893 lid van de kunstenaarskring "Cercle Artistique Litteraire" als Mademoiselle Van Butsele à Nukerke lez-Audenarde.

Gegevens uit de Dietse Warande.

Hiernaast "Mijn kerktoren bij winteravond". Deze schilderij was toentertijd in het bezit van "Mejufvrouw Verraert te Ronsse."

Zo te zien nog het oude kerkgebouw van vóór de huidige classicistische kerk.

De kerk van Nukerke geschilderd halfweg 19de eeuw vanuit de veldweg Den Hul. Teksten overgenomen uit Dietsche Warande.

